

รีเซ็ตคอร์ดรีเซ็ต

คดีทุจริตรวมถึงการให้สินบนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทยไม่เคยจางหายไปจากสังคมไทย มีหลายร้อยเรื่องหลายพันคดีอยู่ระหว่างการสอบสวน โดยคณะกรรมาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และมีหลายคดีที่ถูกเปิดเผยในต่างประเทศ อย่างคดีสินบนโรล-รอยซ์อันอื้อฉาว ซึ่งถูกเปิดเผยเมื่อเดือน ม.ค. 2560 โดยกระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการสอบสวนของ ป.ป.ช.เช่นเดียวกัน คดีสินบนเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดกับองค์การขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น กรณีโรลล์-รอยซ์เกี่ยวข้องกับบริษัท การบินไทย สายการบินแห่งชาติของไทย รวมทั้งบริษัท ปตท. บริษัทน้ำมันขนาดใหญ่ของคนไทยเช่นเดียวกัน ล่าสุดสำนักงานสืบสวนพิเศษของอัยการกรุงโตเกียวอยู่ระหว่างการสอบสวนบริษัท มิซูซุบิชิ อิธาชิ พาวเวอร์ ซิสเต็มส์ หรือ MHPs กรณีการจ่ายสินบนให้กับเจ้าหน้าที่ทางการไทย ในกรณีอำนาจความสะดวกในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนเมื่อปี 2556

กรณีดังกล่าวหลายหน่วยงานได้ออกมาปฏิเสธว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์ บริษัท ผลิตไฟฟ้า รวมทั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และจากการตรวจสอบเบื้องต้นของกระทรวงพลังงานเป็นการให้สินบนในส่วนของกรรมการส่งออกกรณีที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า มีชื่อของกรมเจ้าท่าเข้ามาเกี่ยวข้องในการใช้ท่าเรือเพื่อรับส่งอุปกรณ์ดังกล่าว ซึ่ง ไพรินทร์ ซูโซติถาวร รฆ.คมนาถม เร่งดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน

ข้อกล่าวหาเรื่องการติดสินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐไทยเพื่อชนะการประมูล หรือได้เข้าบริหารจัดการโครงการของรัฐมีมาอย่างต่อเนื่องเป็นการตอกย้ำภาพลักษณ์การทุจริตและคอร์รัปชันในสังคมไทยที่ไม่ต้องให้ใครมาจัดอันดับ ยิ่งมีความน่าเป็นห่วงมากขึ้น เมื่อรัฐบาลชุดนี้เข้ามาผลักดันโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านคมนาคม มูลค่ากว่า 2 ล้านล้านบาท และการพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (อีอีซี) ที่มีการลงทุนในพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 1.5 ล้านล้านบาท รวมทั้งการประมูลโครงการขนาดใหญ่ เช่น รถไฟฟ้าความเร็วสูง รถไฟทางคู่ มอเตอร์เวย์ ที่เปิดให้เอกชนทั้งไทยและต่างชาติเข้ามาประมูลแข่งขันกันได้

โครงการเมกะโปรเจกต์เหล่านี้ล้วนเป็นโครงการขนาดใหญ่ ที่มีมูลค่าโครงการหลายล้านล้านบาท หากไม่วางแนวทางป้องกันการทุจริต การให้สินบนเจ้าหน้าที่อย่างรัดกุม ยิ่งปล่อยให้มีการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นอีกเชื่อว่าหลังจากนี้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันจะอยู่แถวหน้าของโลก และเป็นปัญหาแก่นักลงทุนรายใหม่ที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทยต้องคิดหนัก

แม้คดีทุจริตหลายคดีไม่ได้เกิดภายใต้รัฐบาลชุดนี้ แต่หนึ่งในภารกิจสำคัญของการเข้ามาบริหารประเทศของหัวหน้าคณะ คสช. พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี คือการเข้ามาปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันในรัฐบาลชุดที่ผ่านมา ซึ่งสร้างความเสียหายหลายแสนล้านบาทให้กับประเทศไทย เพราะฉะนั้นรัฐบาลต้องให้ความสำคัญและเร่งผลักดันการตรวจสอบการทุจริตทั้งโครงการใหม่และโครงการเก่า เอาผิดและลงโทษเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องอย่างรุนแรง เพื่อแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลเอาเรื่องเอาขบกับการปราบปรามทุจริต

หากสามารถดำเนินการได้ตามที่ประกาศไว้ เชื่อว่าไม่เพียงภาพลักษณ์ของประเทศไทยจะดีขึ้น ยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนที่จะเข้ามาเป็นพันธมิตรใหม่ของไทยในอนาคตอีกด้วย ■

Yield Curve กลับทิศ สัญญาณวิกฤตรอบใหม่?

| **เน็ทกัน วอชิงตัน**

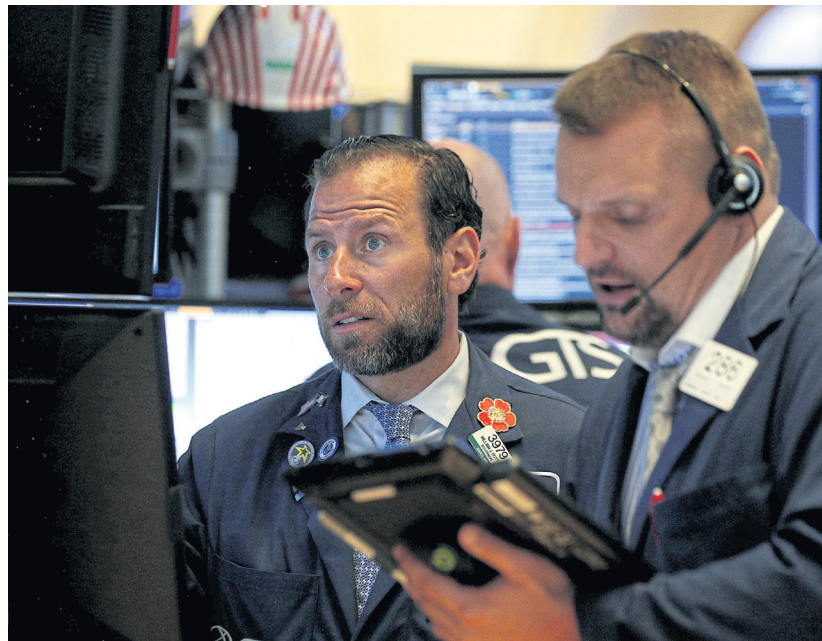
แม้เศรษฐกิจสหรัฐจะเต็มไปด้วยบรรยากาศของสงครามการค้าคูร์น มาตั้งแต่ต้นปี แต่กระนั้นก็ไม่ได้สร้างแรงกระตุ้นในตลาดหุ้นมากนัก เพราะตัวเลขภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงยังคงชะงักงัน คงค้างอยู่ ทั้งในแง่ของการบริโภค การจ้างงาน ตลาดบ้านที่ฟื้นตัว ไปจนถึงผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียน

ท่ามกลางความไม่แน่นอนหลายฝ่ายกำลังจับตาไปที่ “ตลาดตราสารหนี้” เป็นพิเศษ เพราะตลาดบอนด์กำลังมีสัญญาณที่สวนทางต่างกันออกไป และบ่งชี้ถึงทิศทางข่าวร้ายมากกว่าข่าวดี

สัญญาณที่ว่ามีก็คือเส้นอัตราผลตอบแทน (Yield Curve) ระหว่างพันธบัตรระยะสั้นอายุ 2 ปี และพันธบัตรระยะยาวอายุ 10 ปี ที่ขึ้นน้อยลงจนมาแตะระดับแบนราบ (Flat) มากที่สุดในรอบหลายสิบปี ซึ่งยิ่งแบนราบหรือขึ้นน้อยลงเท่าไรก็ยิ่งบ่งชี้ถึงแนวโน้ม “ปัญหา” มากขึ้นเท่านั้น

โดยปกติแล้วพันธบัตรระยะยาวควรให้ผลตอบแทนสูงกว่าพันธบัตรระยะสั้น เพราะเมื่อนำเงินไปลงทุนระยะยาวกว่า สภาพคล่องต่ำกว่า ก็ควรจะได้อัตราผลตอบแทนที่คุ้มกว่า และหากเศรษฐกิจอยู่ในสภาพที่ดิ่งจริง คนจะไม่นิยมเทน้ำหนักไปซื้อพันธบัตรระยะยาว แต่จะลงทุนสั้นมากกว่า ซึ่งจะทำให้บอนด์ยีลด์ 10 ปี สูงกว่าไปโดยปริยาย

ท่ามกลางการแจ้งเตือนที่เกิดขึ้นก็คือยีลด์ของพันธบัตร 10 ปี กลับแทบไม่ต่างหรือหนีห่างจากพันธบัตร 2 ปี มากนัก หรือในแง่หนึ่งก็คือนักลงทุนหันไปซื้อพันธบัตร 10 ปี กันมากขึ้น ซึ่งการที่นักลงทุนเลือกที่จะซื้อบอนด์ 10 ปี โดยได้บอนด์ยีลด์ไม่ถึง 3% นั้นหมายความว่าความน่าลงทุนกำลัง “พ่นน้ำ” ว่า

เศรษฐกิจในอนาคตจะแย่กว่าในปัจจุบัน หรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดวิกฤตรอบใหม่ ซึ่งทำให้แบ่งกัชาติต้องลดอัตราดอกเบี้ยลงมากเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

รอยเตอร์ระบุว่า แม้การดูเส้นอัตราผลตอบแทนเพียงอย่างเดียวจะไม่ชี้ชัดขึ้นหรือลงของเศรษฐกิจได้ทั้งหมด ทว่าตลอดช่วง 45 ปีที่ผ่านมาเส้นอัตราผลตอบแทนดังกล่าวก็บ่งชี้ถึงวิกฤตเศรษฐกิจในอนาคตได้ถูกต้องมาตลอดนับตั้งแต่ทศวรรษที่ 70 เป็นต้นมา

วิกฤตการณ์ทางการเงินเมื่อปี 2008 หรือวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ที่กำลังจะครบรอบ 10 ปีในปีนี้ก็เป็นอย่างหนึ่งที่สะท้อนว่าเส้นอัตราผลตอบแทนบ่งชี้ถึงปัญหาในอนาคตได้ หลังจากทีเส้นผลตอบแทนลดลงจนไปอยู่ในระดับติดลบเมื่อปี 2006 หรือราว 2 ปีก่อนที่จะเกิดวิกฤตต้มยำกุ้งและเมื่อต้นสัปดาห์นี้เส้นผลตอบแทนระหว่างพันธบัตรอายุ 2 ปี และ 10 ปี ก็กลับมากลับมาแคบลงที่สุดในรอบ 11 ปี อยู่ที่ประมาณ 0.25% เท่านั้น

พันธบัตรนี่เองที่ทำให้นักลงทุนจับตาวางจะนำไปสู่การแตะเบรกเฟด หรือธนาคารกลางสหรัฐที่กำลังเดินหน้าขึ้นดอกเบี้ยเต็มสูบหรือไม่ โดยบางคนนำไปเทียบกับช่วงวิกฤตครั้งที่ผ่านมา ซึ่งหากมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาในอนาคต แบ่งกัชาติจะเริ่มชะลอการขึ้นดอกเบี้ยก่อนทันที

เพราะนอกจากเรื่องสัญญาณในตลาดพันธบัตรแล้ว ยังต้องยอมรับว่า “สงครามการค้า” ที่ประทุกันรือบตี โดนัลด์ ทรัมป์ เริ่มเปิดสงครามมาตั้งแต่ต้นปีจะเห็นว่าแม้ข้อพิพาทอาจยังไม่สงบระงับที่ภายในครึ่งปีแรก หรือภายในปี 2018 นี้ แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่จะสร้างปัญหาตามมาในอนาคตหากสถานการณ์รุนแรงขึ้น ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ได้ออกมาเตือนเป็นรายล่าสุดว่า การค้าโลกที่ตึงเครียดเป็นปัจจัยหลักที่คาดว่าจะกระทบต่อการขยายตัวในระยะกลางและหากสงครามการค้าลุกลามเต็มรูปแบบ ผลผลิตทางเศรษฐกิจทั่วโลกจะร่วงลง 0.5% คิดเป็น 5 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราว 16 ล้านล้านบาท) จากคาดการณ์ที่ 100 ล้านล้าน

ดอลลาร์ (ราว 3,325 ล้านล้านบาท) สำหรับปี 2563

ขณะที่นักวิเคราะห์หลายรายยังมองว่าเศรษฐกิจสหรัฐที่ขยายตัวร้อนแรงในขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงปลายของวัฏจักรขยายตัว และกำลังใกล้ที่จะกลับสู่วัฏจักรเดบิลอีกครั้งหลังผ่านวิกฤตมา 10 ปีแล้ว และในครั้งนี้อาจมีปัญหาดังแต่ตลาดแรงงานที่เติมศักยภาพแล้ว และปัญหาหนี้การคลังของสหรัฐเองจากการเพิ่มงบประมาณรายจ่ายที่ไม่ถูกเวลาและงบประมาณขาดดุลงบกลาง โดยเป็นผลมาจากมาตรการลดภาษีที่ผ่านมา

แม้แต่อดีตผู้ว่าการเฟดอย่างเบน เบอร์แนค และอดีตรัฐมนตรีคลังสหรัฐ 2 คน คือ ดีโมธี โกรีเนอร์ และเฮนรี พอลสัน ก็ได้แสดงความกังวลเช่นกันว่าสหรัฐอาจไม่มีมาตรการรับมือที่ดีพอหากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่รอบใหม่ เพราะสหรัฐมีช่องโหว่ในกลไกรับมือวิกฤตที่ไม่ใช่อำนาจมากพอ

อย่างไรก็ตาม หากดูจากการที่เจอโรม พาวเวลล์ ผู้ว่าการเฟด ขึ้นให้การกับสภาองเกรสในสัปดาห์นี้ จะเห็นว่าเฟดยังคง “เชื่อมั่น” ทั้งในศักยภาพของเศรษฐกิจประเทศตัวเอง และเชื่อมั่นว่าสหรัฐจะรองรับการทยอยขึ้นดอกเบี้ยอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งคาดกันว่าจะครบ 4 ครั้งในปีนี้ได้ ท่ามกลางการเตรียมทยอยประกาศผลประกอบการไตรมาส 2 ของบริษัทจดทะเบียนในสหรัฐ ที่คาดว่าจะยังสดใสต่อเนื่องจากไตรมาสแรก

เส้นอัตราผลตอบแทนพันธบัตรอายุไม่ใช่ปัจจัยชี้วัดที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเร็ว นี้ แต่หากยึดถือเคิร์ฟเดินหน้าลงต่อจนถึงจุดติดลบตามมา และสะท้อนว่าความเสี่ยงในอนาคตมีแนวโน้มจะมาเยือนจริงในเร็ว ๆ นี้ สถานการณ์ของเฟดก็อาจเปลี่ยนไปได้หลังจากนี้เช่นกัน ■

เส้นทางการพัฒนาของกัมพูชา

กัมพูชา ประเทศเพื่อนบ้านที่คนไทยไม่รู้จักจริงๆ โดยเฉพาะกัมพูชาที่เศรษฐกิจโตเฉลี่ยเกือบร้อยละ 8 ตลอด 20 ปีมานี้ ในเวที **Independent Choice of Development Model of China and Indochina Countries : Opportunities and Challenges** สถาบันคลังปัญญาด้านยุทธศาสตร์ชาติ ร่วมกับสถาบันการทูตและการต่างประเทศ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต และศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย (CASS) เชิญ **Neak Chandarith** หัวหน้าภาควิชาการระหว่างประเทศ **Royal University of Phnom Penh** และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเส้นทางสายไหมทางทะเลในศตวรรษที่ 21 แห่งกัมพูชา มาเล่าเส้นทางพัฒนาของกัมพูชาช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาดังนี้

กัมพูชาได้เอกราชจากฝรั่งเศสในปี 1953 และเริ่มพัฒนาประเทศตั้งแต่ช่วงการพัฒนาขึ้น ในทศวรรษ 1970

กัมพูชาประสบกับหลายสงคราม ทั้งสงครามอินโดจีนและสงครามกลางเมืองที่สูญเสียชีวิตนับล้านคน นำมาซึ่งหายนะและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ หลังปี 1979 เมื่อระบอบเขมรแดงถูกโค่นล้ม รัฐบาลหลังจากนั้นต้องเริ่มพัฒนาประเทศจากถ้ำด่าน เพราะในยุคเขมรแดงและหลังเขมรแดงถูกโค่น ทุกภาคส่วนของประเทศไม่ว่าทรัพยากรคน โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ การศึกษา พินาศสิ้นชั่วคราวการคว่ำบาตรทางการเมืองและเศรษฐกิจจากตะวันตก

ถึงปี 1993 กัมพูชาเข้าสู่ “ยุคราชอาณาจักรที่สอง” เริ่มตั้งหลักและพัฒนาได้อีกครั้ง มีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีการจัดการเลือกตั้งโดยสหประชาชาติ สิทธิมนุษยชนและสิทธิส่วนบุคคลได้รับการส่งเสริม กระทั่งเศรษฐกิจของกัมพูชาในอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม ต่อมาในทศวรรษ 1980 เป็นระบอบวางแผนจากส่วนกลาง โดยรัฐบาลยังคงเป็นเกษตรกรรมในยุคราชอาณาจักรที่สอง กัมพูชาเริ่มพัฒนาสู่เศรษฐกิจระบบตลาดและทุนนิยมกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลถูกรับรองในปลายทศวรรษ 1980 เศรษฐกิจเริ่มโตและหลากหลายขึ้น แต่สภาพสังคมยังลำบากมาก คนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร

การศึกษาของรัฐบาลจำกัดเพียงขั้นพื้นฐาน จากนั้นสภาพสังคมเริ่มดีขึ้น จำนวนคนในภาคเกษตรลดลงคนชั้นกลางเพิ่มขึ้น การศึกษาขั้นพื้นฐานขยายตัว แต่คุณภาพยังต่ำและบริการของรัฐยังไม่ดีนัก

ข้อท้าทายสำคัญของการพัฒนา กัมพูชา คือ มีทรัพยากรคนน้อยมากเทียบกับประเทศอื่น เพราะเผชิญความพินาศจากสงครามและถูกคว่ำบาตรจากนานาชาติหลายทศวรรษก่อนปี 1993 สถาบันต่างๆ ในสังคมจึงอ่อนแอเกินจะนำการพัฒนาประเทศ

โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมยังไม่มีดีนัก กัมพูชาเริ่มพัฒนาสู่เศรษฐกิจระบบตลาดและทุนนิยมกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลถูกรับรองในปลายทศวรรษ 1980 เศรษฐกิจเริ่มโตและหลากหลายขึ้น แต่สภาพสังคมยังลำบากมาก คนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร

ประชาชน 20 ปีมาที่กัมพูชาเดินมาไกล มีการพัฒนาค่อนข้างเสถียร ดูจากดัชนีเศรษฐกิจต่างๆ เทียบระหว่างปี 1998 และปี 2018 เช่น มูลค่าจีดีพีรวมเพิ่มขึ้นจาก 3,106 เป็น 24,605 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รายได้เฉลี่ยต่อหัวจาก 253 เป็น 1,563 ดอลลาร์ อัตราการขยายตัวจีดีพีเฉลี่ย 5.3 เป็นร้อยละ 13.5 (และวางแผนลดความยากจนลงอีกปีละร้อยละ 1 ให้คนจนหมดจากกัมพูชาในปี 2030) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.9 จากปี 2000-2017 ตั้งแต่ปี 2015 กัมพูชาเริ่มรายได้จัดอยู่ในประเทศรายได้ปานกลางค่อนข้างต่ำ

เงื่อนไขสำหรับแผนพัฒนาระยะถัดไปของกัมพูชาขึ้นอยู่กับสถานการณ์ภายในและนอกประเทศ ซึ่งทิศทางสำคัญของโลก คือ โลกเป็นพหุนิยมทางอำนาจมากขึ้น เอเชียกำลังกลายเป็นเครื่องจักรหลักของเศรษฐกิจโลก เทคโนโลยีกำลังเปลี่ยนผ่านจากยุคที่ 3 สู่ยุคที่ 4 และสภาพภูมิอากาศโลกกำลังเปลี่ยนแปลง ด้านภายในประเทศกัมพูชาพยายามรักษาเสถียรภาพการเมืองให้ดีกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และการลงทุน และมุ่งสู่เศรษฐกิจที่พึ่งอุตสาหกรรมเป็นหลัก (จากสัดส่วนภาคเกษตรต่ออุตสาหกรรมร้อยละ 36 ต่อ 22 ในปี 2000 เป็นร้อยละ 25 ต่อ 30.4 ในปี 2017) ■

หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์
ก่อตั้งเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2546 โดยมี บริษัท บางกอก โพสต์ จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา สำนักงานเลขที่ 136 ถนน ฉะ รณอง แยกสุรทินโรชา คลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทร. 02-616-4000 โทรสาร. 02-616-4201, 02-616-4202

บรรณาธิการ : วุฒิ นนทบุรี
Ext. 4224
รองบรรณาธิการ : พิชเชษฐ์ สุริภักดิ์
Ext. 4230 e-mail : pichet@posttoday.com
รองบรรณาธิการ : ชลลดา อีกรังสรรค์
Ext. 4236 e-mail : choladai@posttoday.com

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ฝ่ายข่าวธุรกิจตลาด : พรพรัตน์ ชัยศรีบุญเรือง
Ext. 4251 e-mail : pomprotic@posttoday.com
ฝ่ายข่าวการเมือง : วิษณุ นันทอง
Ext. 4229 e-mail : wissanun@posttoday.com
ฝ่ายข่าวแมกกาซีน : ปณิฏฐา สุวรรณบาล
Ext. 4256 e-mail : panitas@posttoday.com
ฝ่ายข่าวนโยบายเศรษฐกิจ : เบ็ญจวรรณ รัตนวิจิตร
Ext. 4247 e-mail : benchawan@posttoday.com
ฝ่ายออกแบบ : สุไลมาน ตีอาแอม
Ext. 4267 e-mail : sulaimand@posttoday.com

หัวหน้าข่าว

ฝ่ายข่าวการเงิน : ชิวรัตน์ กิจเกษมพงษ์
Ext. 4239 e-mail : shewarat@posttoday.com
ฝ่ายข่าวหุ้น-ตลาดทุน : เจียรนัย อุดมใจ
Ext. 4242 e-mail : jiaranai@posttoday.com
ฝ่ายข่าวต่างประเทศ : นันทิยา วรเชษฐาโยธ
Ext. 4263 e-mail : nantiyaw@posttoday.com
ฝ่ายข่าวกีฬา : เปรมาดิ ปานทอง
Ext. 4264 e-mail : premda@posttoday.com
ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ : วิมลพรพรรณ ป็อดวิชัย
Ext. 4226 e-mail : vimolpunp@posttoday.com
ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ : สมาน สุดโต
Ext. 4225 e-mail : samans@posttoday.com
ฝ่ายโฆษณาพิเศษ : โทร 02-616-4441
e-mail : display@bangkokpost.co.th
ฝ่ายโฆษณาแยกประเภท : โทร 02-616-4388
ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ : โทร 02-616-4444